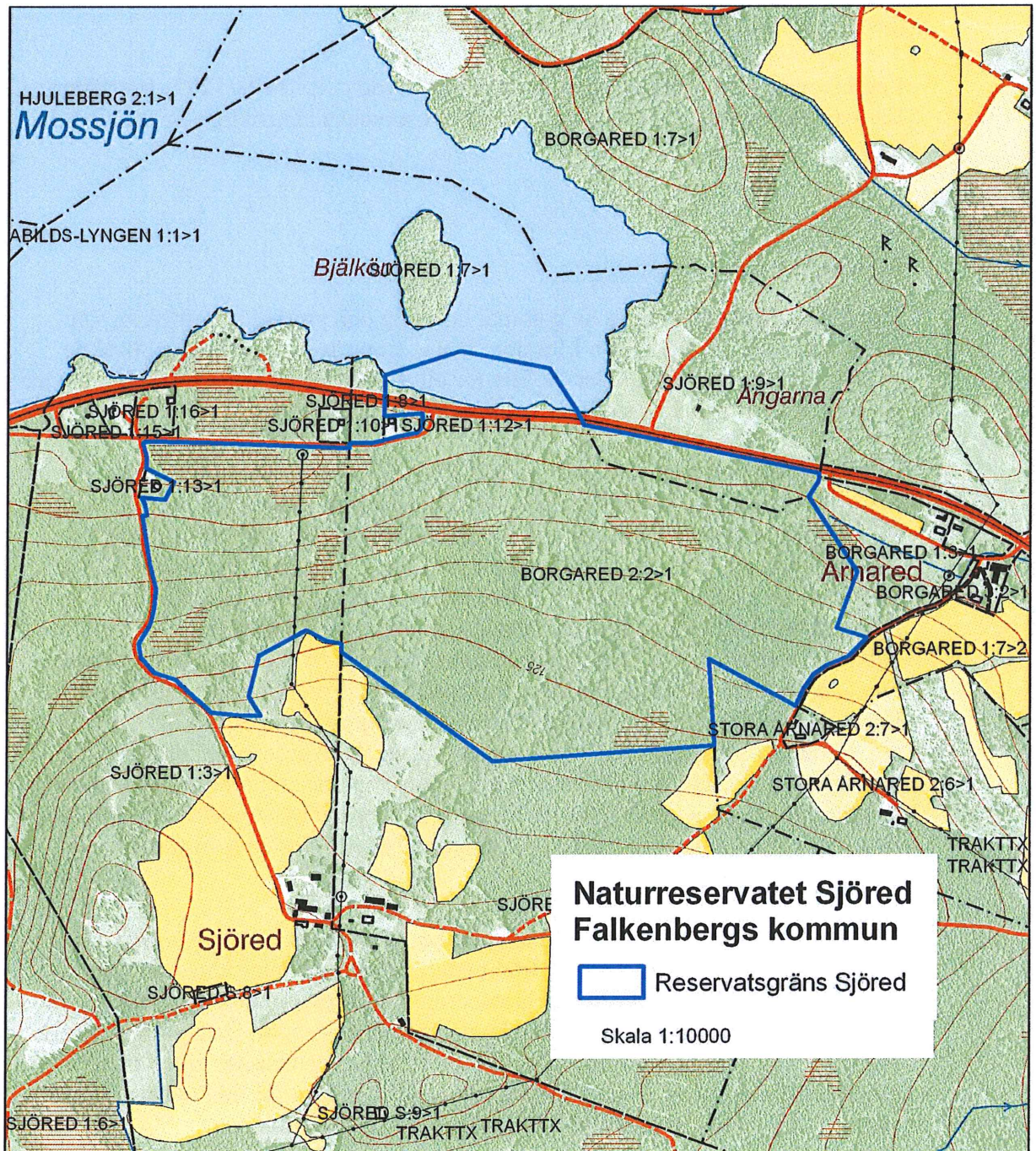

Bildande av naturreservatet Sjöred i Falkenbergs kommun.

2011-09-22

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken att förklara det område som avgränsas av blå heldragen linje på ovanstående karta som naturreservat, med syfte och föreskrifter enligt nedan. Reservatets gränser ska märkas ut i fält och dess namn ska vara Sjöred.

I enlighet med 3§ Förordningen om områdesskydd (SFS 1998:1252) fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga förvaltning, bilaga 4.

Skälen för beslutet

Sjöreds naturreservat består av gammal bokskog och yngre lövsumpskog som växer i en sluttning söder om Mossjön. Inslag finns även av blandädellövskog med ek och hassel. Stora delar av framför allt bokskogen utgör nyckelbiotop. Den gamla bokskogen är livsrum för ett artrikt växt- och djurliv.

Ur ett svenskt och internationellt perspektiv har Halland och Sverige ett ansvar att bevara vissa skogar. I Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens nationella strategi för formellt skydd av skog betonas att ädellövskogen är en särskilt prioriterad skogstyp och att Sverige har ett internationellt ansvar att bevara de återstående särskilt artrika ädellövskogarna för framtiden. I Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Hallands län ingår Sjöred i värdestrakt 4 *Hallands mellanbygd*. I reservatets närhet finns även nyckelbiotoper vid Humselynge, naturreservatet Kättebo samt biotopskydden Frodebjär och Sjösgärde. Här finns gamla bok- och ekskogar med liknande artuppsättning som i Sjöred. Närheten till dessa områden bidrar ytterligare till bevarandevärdet eftersom arter har möjlighet att sprida sig mellan områdena. Tillsammans bildar områdena en mycket värdefull enhet av artrika ädellövskogar. Strategin utpekar också ädellövskogar, strandlövnaturskogar och triviallövskogar med ädellövinslag som särskilda ansvarsbiotoper för länet.

Det som kan hota värdena är bl.a. avverkning, dikning och annan negativ förändring av hydrologin, plantering av främmande trädslag, konkurrens från gran, exploatering samt fragmentering av biotoperna. Då ett rationellt skogsbruk inte är förenligt med bevarandet av arterna i området behövs någon form av långsiktigt skydd. Området kräver en del skötsel- och restaureringsinsatser vilket medför att en skötselplan behövs. Vidare krävs ordningsföreskrifter för att bevara områdets värden. Naturreservat är därmed den lämpligaste skyddsformen.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd, Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljö-

2011-09-22

kvalitetsmål.

Följande naturtyper i EU:s habitatdirektiv förekommer i reservatet: 9020 boreo-nemoral ädellövskog, 9080 lövsumpskog, 9110 näringsfattig bokskog.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets gamla artrika bokskogar samt övriga lövskogar i gynnsamt tillstånd. Reservatet ska bevara och utveckla den biologiska mångfald som är knuten till områdets naturtyper. I syftet ingår även att skapa möjligheter för arter att sprida sig inom och mellan reservat och nyckelbiotoper i trakten. Naturreservatet ska på så sätt bidra till att gynnsam bevarandestatus kan uppnås i den biogeografiska regionen för de inom området förekommande naturtyper och arter som ingår i EU:s nätverk av Natura 2000-områden. Särskilt viktigt att värna är gamla eller senvuxna ädellövträd, grov död ved i både skuggiga och sol-exponerade miljöer samt hotade och sällsynta arter. Områdets naturliga hydrologiska bevaras opåverkad.

Inom ramen för ovanstående syften ska naturreservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser. Friluftsliv och rekreation grundat på allemansrätten ska kunna bedrivas i reservatet.

Syftet ska uppnås genom att:

- nyckelbiotoper och äldre lövträd skyddas från sådana ingrepp eller störningar som kan äventyra deras fortbestånd som livsrum för hotade arter,
- lövskogen utvecklas genom naturlig dynamik så att mängden död ved och in-slaget av gamla lövträd kan öka,
- befintlig gran avvecklas och inkommande gran röjs bort kontinuerligt,
- ljushuggning sker kring gamla ekar,
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper, inom ramen för syftet med reservatet, ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

Föreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken (MB), om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

2011-09-22

- 1 uppföra byggnad eller anläggning,
- 2 uppföra mast eller antenn, anlägga luft- eller markledning,
- 3 anlägga väg,
- 4 borra, spränga, schakta, gräva, markbearbeta eller bedriva täkt,
- 5 dika, dikesrensa, dämna eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi,
- 6 anordna upplag, tippa eller fylla ut,
- 7 avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen,
- 8 ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grövre grenar,
- 9 kalka, gödsla eller sprida bekämpningsmedel,
- 10 framföra motordrivet fordon annat än på bilväg eller i samband med uttransport av fällt vilt, förbudet gäller ej båttrafik i Måssjön,
- 11 inplantera för området främmande växt- eller djurarter samt
- 12 stödutfodra vilt.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § MB ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten tåla åtgärder inom området enligt följande:

- 13 utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
- 14 att skötsel i enlighet med skötselplanen utförs, i huvudsak:
  - a. granröjning och avverkning av gran i enlighet med karta bilaga 2,
  - b. ljushuggning kring ekar i enlighet med karta bilaga 2,
- 15 iordningställande och underhåll av parkeringsplats och anordningar för friluftslivet t. ex. markerade stigar och informationsskyltar i enlighet med karta bilaga 2, samt
- 16 undersökning och dokumentation av mark, vatten samt växt- och djurliv.

2011-09-22

Med stöd av 7 kap. 30 § MB, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- 17 skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar,
- 18 skada, plocka eller samla in växter, t.ex. örter, mossor eller lavar. Plockning av bär eller matsvamp är dock tillåten,
- 19 utan Länsstyrelsens tillstånd samla in insekter, spindlar, snäckor och andra ryggradslösa djur. Enstaka exemplar får dock samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fållor inte används,
- 20 inplantera för området främmande växt- eller djurarter,
- 21 utan Länsstyrelsens tillstånd anordna lägerverksamhet eller tävlingar,
- 22 sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
- 23 framföra motordrivet fordon annat än på bilväg eller parkera annat än på anvisad plats,
- 24 medföra okopplad hund samt
- 25 utan Länsstyrelsens tillstånd genomföra vetenskapliga undersökningar som strider mot föreskrifterna.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

- a. förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifterna 13-16,
- b. gällande rättigheter inom området t ex servitut, ledningsrätt, nyttjanderätt, vägrätt, se fastighetsförteckning bilaga 3,
- c. rensning av tillståndsgivna diken, om underhållsåtgärder är påkallade med hänvisning till bestämmelserna i 11 kap 17§ Miljöbalken,
- d. kalkning av Måssjön enligt detaljplan för åtgärdsområdet Lillån,
- e. jakträttsinnehavare att jaga med hund samt för eftersök med hund.

2011-09-22

Upplysningar:

Länsstyrelsen erinrar om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet, eller som ett komplement till föreskrifterna är bland andra:

2 kap 1, 6-8 § § kulturminneslagen (1988:950)

De fasta fornlämningar som återfinns inom reservatet är skyddande enligt lag. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning. Riksantikvarieämbetet och länsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att skydda, vårda och undersöka en fast fornlämning.

7 kap 13-18 §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelser

Reservatet berörs av strandskydd. Strandskyddsbestämmelsernas syfte är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Åtgärder som kan skada eller motverka syftet med strandskyddet är förbjudna.

11 kap. Miljöbalken, vattenverksamhet, samt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet

Med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar, bortledning av vatten från eller grävning och rensning av vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Även åtgärder som utförs för att avvattna mark eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för ett vissa ändamål är att betrakta som vattenverksamhet (markavvattning).

Terrängkörningslagen 1§ (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594)

Körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk är, med vissa undantag, förbjuden.

Uppgifter om reservatet

Namn	Sjöred
Kommun	Falkenberg
Församling	Abild
Areal	48,3 hektar
Lägesbeskrivning	Cirka 18 km öster om Fal-

2011-09-22

	kenberg och 7 km nordost om Årstad	
Mittkordinater SWEREF 99 TM	x = 365633 y = 6313840	
Naturgeografisk region	I övergången mellan 10 Södra Hallands kustland och 11 Sydsvenska höglandets och smålandsterrängens myrrika västsida	
Fastigheter och markägare	Borgared 2:2 (del av) Sjöred 1:3 (del av) Sjöred 1:9 (del av)	Staten Staten Mats Bergstrand Linnégatan 5 B 333 32 Smålandsstenar
Servitut och andra rättigheter inom området	Se fastighetsförteckning, bilaga 3	Se fastighetsförteckning, bilaga 3
Jakträttsinnehavare Borgared 2:2	Innevarande avtal giltigt 2005-12-30 – 2014-06-30	Bergvik Skog Väst AB
Sjöred 1:3	2007-05-15 – 2012-06-30	Per Unnerfors
Förvaltare	Länsstyrelsen	

Intresseprövning

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 § miljöbalken, att val av område, reservatets omfattning och föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Förenlighet med andra områdesbestämmelser, planer och miljömål

Reservatsbildningen bidrar till att uppnå miljö kvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen

2011-09-22

Ärendets handläggning

Områdets höga naturvärden blev kända i samband med Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering på 1990-talet. Förhandlingar inleddes 2005 med Bergvik Skog AB och senare samma år förvärvades en del av fastigheten Borgared 2:2. 2006 inleddes förhandlingar med ägarna till Sjöred 1:3 och en del av fastigheten förvärvades 2007. En överenskommelse om intrångsersättning med rätt att bilda naturreservat träffades 2010 mellan markägaren till Sjöred 1:9 och Länsstyrelsen.

Ett förslag till beslut och skötselplan utarbetades av Länsstyrelsen och berörda sakägare förelades 2011-03-10 att, enligt 24 § förordningen om områdesskydd, inkomma med synpunkter på förslaget. Samtidigt skickades förslaget på remiss till Naturvårdsverket, Lantmäterimyndigheten, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Polismyndigheten, Falkenbergs kommun, Riksantikvarieämbetet, Länsmuseum, Naturskyddsföreningen i Falkenberg, Hallands Naturskyddsförening, Hallands Botaniska Förening och Jägareförbundet Halland.

Yttranden har inkommit i ärendet från E.ON Elnät Sverige AB, Naturvårdsverket, Falkenbergs kommun, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Polismyndigheten och Jägareförbundet Halland. En redovisning av inkomna yttranden finns i bilaga 6. Vissa av de inkomna synpunkterna har arbetats in i den slutliga utformningen av beslut och skötselplan.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Lars-Erik Lövdén. I beslutet deltog även länsrådet Lisbeth Schultze samt t f naturvårdsdirektör Mauritz Sandholm.

I handläggningen deltog länsjurist Ulf Ståhl, länsantikvarie Marianne Foghammar, planarkitekt Josefine Carlsson, lantbruksdirektör Stefan Samuelsson samt naturvårdshandläggare Staffan Bengtsson som också var föredragande.

Lars-Erik Lövdén

Staffan Bengtsson

Detta beslut kan överklagas till regeringen, se bilaga 7.

2011-09-22

Bilagor

- 1 Översiktskarta
- 2 Karta över bestämmelser enligt 7 kap. 6§ MB
- 3 Fastighetsförteckning
- 4 Skötselplan
Kartor 4A Skogstypskarta
4B-C Skötselkartor
- 5 Rödlistade arter mm
- 6 Inkomna remissyttranden
- 7 Beslut om kungörelsedelgivning samt upplysning om överklagande

INNEHÅLL**Beslut om bildande och fastställelse av skötselplan****Karta över reservatet****Skälen för beslutet****Syfte****Föreskrifter****Upplysningar****Uppgifter om reservatet****Intresseprövning****Förenlighet med andra områdesbestämmelser, planer och miljömål****Ärendets handläggning****Bilagor**

